

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

W ramach realizacji operacji w ramach środka 4.2. Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej, w ramach którego mogą być realizowane operacje polegające na promowaniu współpracy międzyregionalnej lub międzynarodowej między LGR na rok 2012 Stowarzyszenie Dolina Karpią Lokalna Grupa Rybacka zorganizowała w dniach 27-29 września 2012 roku wyjazd studyjny do Górnołużyckiej Krainy Wrzosowisk i Stawów.

Górnołużycka Kraina Wrzosowisk i Stawów charakteryzuje się dużą liczbą stawów, w których prowadzona jest ekologiczna hodowla ryb, a w szczególności karpia. Prowadzona na tym terenie gospodarka rybacka spełnia wysokie normy dotyczące między innymi:

- jakości wód,
- minimalnej powierzchni stawu,
- zróżnicowania głębokości stawu,
- sposobu karmienia ryb.

Region ten jest zatem wzorem dla innych państw w zakresie prowadzenia gospodarki rybackiej. Przedmiotowy wyjazd studyjny był więc okazją do zaczerpnięcia dobrych praktyk w celu przeniesienia ich na grunt Doliny Karpią, tak aby ryby z naszego terenu wabiły się niepowtarzalnym i wyszukany smakiem oraz były wizerunkiem Doliny Karpią w Polsce i na świecie. Dodatkowym atutem wizyty było ukazanie metod i narzędzi w zakresie promocji produktów lokalnych, w szczególności przetworów z karpia. Jednocześnie wizyta była okazją do zaprezentowania wiedzy i doświadczeń z terenu Doliny Karpią pod kątem rejestracji produktów z karpia w regionie oraz w Unii Europejskiej.

Górnołużycka Lokalna Grupa Rybacka – „Karpfenteichregion Oberlausitz”, która nas gościła, powstała w 2008 r., kiedy to opracowana

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

została „Strategia zintegrowanego rozwoju regionu Łużyc”. Głównym celem Lokalnej Grupy Rybackiej jest wspieranie rozwoju gospodarczego i tworzenie wartości dodanej dla spółek rybackich w Łużycach Górnych. Jest on realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) wspieranie produkcji i obrotu produktów sektora rybactwa,
- 2) poszerzanie oferty gastronomicznej w restauracjach i hotelach w regionie,
- 3) różnicowanie działań gospodarczych przedsiębiorstw,
- 4) rozwój turystyki rybackiej.

Należy podkreślić iż cele, które zgodnie z LSROR realizuje LGR Stowarzyszenie Dolina Karpia oraz Górnołużycka Lokalna Grupa Rybacka – „Karpfenteichregion Oberlausitz” są zbieżne. Obie grupy dążą do rozwoju turystyki, w szczególności turystyki wędkarskiej, wspierania rynku zbytu produktów rybactwa oraz rozwoju przedsiębiorstw. Obie grupy zajmują się promocją obszaru, w tym produktu lokalnego, którym w obu przypadkach jest karp wyhodowany w lokalnych stawach. Stowarzyszenia promują produkt lokalny zarówno poprzez organizację imprez, jak i wydawanie materiałów promocyjnych.

Dzięki wizycie studyjnej na obszarze Lokalnej Grupy Rybackiej działającej na obszarze rybactwa śródlądowego (w szczególności gospodarstwach karpionych) została nawiązana współpraca w zakresie promocji obszarów zależnych od rybactwa, ich produktów lokalnych (głównie przetworów z karpia) oraz wymiany dobrych praktyk, zarówno pod kątem funkcjonowania Lokalnych Grup Rybackich i wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich, jak i gospodarowania na obszarach zależnych od rybactwa.

Jedno z działań zrealizowanych przez Górnołużycką Lokalną Grupę Rybacką – „Karpfenteichregion Oberlausitz” w szczególności zainteresowało

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

przedstawicielei Stowarzyszenia Dolina Karpią, a mianowicie stworzenie Lokalnego Znakü Promocyjnego (w formie logotypu). Znak ten powstał na podstawie badania w zakresie budowania Marki Lokalnej przeprowadzonego wśród mieszkańców, turystów odwiedzających górnołużycki region i wśród osób z różnych regionów Niemiec, a także na podstawie wywiadów z usługodawcami czy producentami. Na podstawie analizy ankiet i przeprowadzonych spotkań przygotowana została propozycja Lokalnego Znakü Promocyjnego (w formie logotypu). Następnie przeprowadzone zostały spotkania z osobami z sektora rybołówstwa śródlądowego, restauratorami i właścicielami innych lokali gastronomicznych i łowisk wędkarskich czy samorządami w celu zachęcenia ich do stosowania Znakü. Działania zmierzające do powstania Lokalnego Znakü Promocyjnego Doliny Karpią Stowarzyszenie Dolina Karpią działające jako Lokalna Grupa Rybacka zamierza przeprowadzić w 2013 roku.

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

Program wyjazdu studyjnego do Górnołużyckiej Krainy Wrzosowisk i Stawów obejmował:

Dzień – I

1. Przyjazd do miejscowości Gutttau - wizyta w Rezerwacie biosfery UNESCO „Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft”:

- Wykłady i prezentacje nt. rezerwatu oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w regionie Łużyc, wymiana doświadczeń w zakresie wdrażania EFR.
- Zwiedzanie rezerwatu:

Rezerwat ten zwany krainą „bagna i stawu” położony jest we wschodniej części Saksonii. Powstał w 1959 r., a w 1994 r. otrzymał nazwę rezerwatu biosfery UNESCO. Zajmuje powierzchnię 30 102 ha. Jego głównym celem jest pokazanie w jaki sposób ludzka praca i działalność gospodarcza może współistnieć w harmonii ze środowiskiem naturalnym. To wyjątkowe miejsce, które od lat przyciąga miłośników natury i urlopów nad wodą leży na terenie dawnej odkrywkowej kopalni węgla kamiennego. Rezerwat położony jest na terenie dwujęzycznego regionu (niemiecki i łużycki), który cechuje się specyficznymi walorami krajobrazowymi oraz bogatą florą i fauną. To obszar, na którym tereny i lasy bagienne sąsiadują z licznymi wydzmami. Znaleźć na nim można ponad 1000 gatunków roślin, w tym między innymi: nieśmiertelnik, fiołek, koniczyna bagienna oraz trzcina będąca siedliskiem wielu gatunków ptaków. Równie liczna jest fauna zwierzęca, w której przodują bezkręgowce, w tym w głównej mierze owady. Równie liczną grupą są ptaki, w tym także ptaki wędrowne. Spotkać można również przedstawicieli ssaków (np. wydra, łoś), płazów (np. kumak nizinny,

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

ropucha) oraz gadów (np. zaskroniec, żmija zygzakowata).

Jednym z elementów rezerwatu, który był głównym punktem zwiedzania uczestników wyjazdu, były stawy. Na terenie rezerwatu istnieje 39 stawów o łącznej powierzchni ok. 2 400 ha. Zostały stworzone na potrzeby hodowli ryb. Ich powierzchnia waha się od kilkuset m² do kilkudziesięciu hektarów, a głębokość nie przekracza 1 m. Część z nich jest całoroczna, a pozostała jest wysuszana na zimę. W zbiornikach wodnych na terenie stawu żyją 33 gatunki ryb. Trzcina, która bujnie porasta brzegi jest regularnie wycinana w celu zapobiegania zatykania stawu.

Na terenie rezerwatu istnieje 13 gospodarstw rybackich, które pomimo stosowania nowoczesnych rozwiązań, prowadzą hodowlę ryb w sposób ekologiczny i naturalny. Wszystkie te gospodarstwa posiadają logo rezerwatu biosfery, a dodatkowo muszą spełniać dyrektywy unijne oraz kryteria uzupełniające dotyczące m. in.:

- minimalnej powierzchni stawu, tak aby ryby miały wystarczająco dużo przestrzeni,
- wysokiej jakości wody,
- zróżnicowania głębokości stawu,
- karmienia głównie pokarmem własnym, takim jak czerwone larwy czy rozwielitki, przy dodatku niewielkiej ilości pasz.

Rezerwat biosfery posiada swój sztandarowy produkt regionalny jakim jest „Biokarpfen”, czyli karp pochodzący z ekologicznych hodowli, charakteryzujący się stałą jakością i niepowtarzalnym smakiem. Jego jędrny miąższ o niskiej zawartości tłuszczu bogaty jest w białko i niezbędne kwasy tłuszczowe. „Biokarpfen” to wiodący produkt na rzecz zrównoważonej

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniająca inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

gospodarki człowieka w harmonii z naturą, który jest esencją wykorzystania i zarządzania zasobami naturalnymi regionu Łużyc. „Biokarpfen” jest marką regionu.

Wizyta w Saksońskim rezerwacie przyrody była cennym doświadczeniem dla uczestników. Rozwiązania i dobre praktyki zastosowane w rezerwacie, szczególnie te dotyczące chowu i hodowli ryb, będą mogły zostać przeniesione na grunt rodzimy.

Dzień – II

1. Przyjazd do miejscowości Königswartha, gdzie znajduje się szkółka rybacka:

- Powitanie w szkółce, wykłady i prezentacje na temat chowu i hodowli oraz połowu ryb.
- Zwiedzanie szkółki:

Szkółka powstała w 1991 r. jako część zawodowego centrum szkoleniowego w Bautzen. Jest jedynym ośrodkiem szkoleniowym dla hodowców ryb we wschodnich Niemczech. W swojej ofercie posiada między innymi:

- szkolenia, na których można nabyć niezbędną wiedzę teoretyczną,
- zajęcia praktyczne w gospodarstwach rybackich
- zawody wędkarskie.

Wizyta na terenie szkółki rybackiej była okazją do zdobycia dobrych praktyk w zakresie łączenia chowu i hodowli karpia z prowadzeniem centrum mającego w swym programie bogatą ofertę szkoleniową.

2. Wizyta na terenie dwóch gospodarstw rybackich:

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

- **Teichwirtschaft Uwe Ringpfeil/Wartha** – jest to jedno z 5 największych gospodarstw rybackich posiadające ponad 50 stawów, w których hodowanych jest kilka gatunków ryb. Dominującą rybą jest karp, ale także między innymi lin, szczupak czy amur. Gospodarstwo dostarcza na rynek ryby w całym kraju praktycznie przez cały rok. Dodatkowo od 1995 r. zajmuje się przetwórstwem, posiada własną wędzarnię, a także świadczy usługi w zakresie chłodzenia i przechowywania. Jeden staw został zagospodarowany z przeznaczeniem na łowisko wędkarskie.
- **Teichwirtschaft Weissing** – jest to gospodarstwo rybackie o powierzchni 90 ha, na którym znajduje się 220 stawów, w których hoduje się 17 gatunków ryb. Na terenie gospodarstwa jest też kilka stawów z przeznaczeniem na łowiska wędkarskie.

Oba gospodarstwa położone są w malowniczym zakątku natury, w otoczeniu urokliwych zasobów przyrody. Są przykładem połączenia biologicznej i ekologicznej hodowli karpia przyjaznej środowisku z niepowtarzalnymi walorami zdrowotnymi oraz smakowymi.

Możliwość zwiedzania gospodarstw rybackich pozwoliła na zdobycie praktycznej wiedzy w zakresie łączenia chowu i hodowli ryb z możliwością świadczenia dodatkowych usług m.in. wędzarni czy przetwórci. Dodatkowo zbieżnym tematem było stosowanie ekologicznej hodowli karpia na obszarach chronionych poprzez przedstawienie sukcesów i osiągnięć obydwu grup w tym zakresie.

Dzień – III

1. Przyjazd do miejscowości Rietschen – zwiedzanie gospodarstwa rybackiego

Kreba-Fisch GmbH:

Jest to konsorcjum na rzecz reform i rybołówstwa śródlądowego

i

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

akwakultury. Posiada 250 stawów handlowych na ponad 700 ha. Współpracuje z czterema niezależnymi firmami. Za pośrednictwem, w głównej mierze, hurtowni sprzedaje swoje ryby na terenie całych Niemiec. Dominującą rybą jest karp łużycki, ale również szczupak, lin, sum i jesiotr. Firma od lat wprowadza nową technologię do produkcji, którą łączy z tradycją chowu karpia. Dzięki temu łużycki karp stał się synonimem jakości.

2. Udział w corocznym festiwalu „Lausitzer Fischwochen”:

Festiwal „Lausitzer Fischwochen” sięga swoją tradycją 50 lat. W tym roku był organizowany po raz 11 w dniach 22 września do 4 listopada 2012 r. Podczas festiwalu organizowane były między innymi pokazy ryb, targi rybne, targi rzemiosła oraz pokazy kulinarne. Dodatkowo każdy hodowca oferował indywidualnie na obszarze swojego gospodarstwa dodatkowe atrakcje.

Udział w znanym na terenie Górnych Łużyc festiwalu pozwolił na zdobycie dobrych praktyk przy organizacji tak dużej imprezy turystycznej, jak i ukazał metody i narzędzia stosowane w promocji rybactwa śródlądowego. Było to niewątpliwie pomocne podczas organizacji cyklu imprez na terenie wszystkich 7 gmin pod nazwą Festiwal Doliny Karpia.

Uczestnicy wyjazdu:

Wyjazd studyjny skierowany był do 30 osób.

Uczestnik wyjazdu musiał być osobą pełnoletnią. Preferowanymi uczestnikami wyjazdu były osoby zamieszkujące na terenach objętych Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Rybackich. Ponieważ celem operacji było zdobycie wiedzy oraz wymiana doświadczeń w zakresie stosowania dobrych praktyk w procesie hodowli ryb karpiowatych oraz promocji produktu lokalnego pierwszeństwo w procesie rekrutacji miały osoby

z

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ DO GÓRNOŁUŻYCKIEJ KRAINY WRZOSOWISKI I STAWÓW W DNIACH 27-29 WRZEŚNIA 2012 R.

sektora rybactwa.

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.